

APLIKACE METODY EXTERNE

EXTERNÍ NÁKLADY ZPŮSOBENÉ VÝROBOU ELEKTŘINY A TEPLA, DOPRAVOU A SPALOVÁNÍM ODPADŮ

CENTRUM

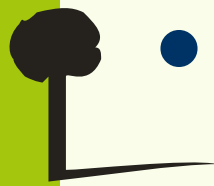
PRO OTÁZKY
ŽIVOTNÍHO
PROSTŘEDÍ
UNIVERZITY KARLOVY

Supra Solidam Petram

UK Praha, 30. listopad 2004

OBSAH SEMINÁŘE

- Úvod: představení problému a projektů
- Metoda ExternE
- Kvantifikace externalit v ČR
  - ... z výroby elektřiny a tepla
  - ... z dopravy
  - ... v oblasti nakládání s komunálním odpadem
- Diskuse

VÝZKUM EXTERNALIT V ČR

- 1998-1999: transfer jednotkových externalit z EU (VaV MŽP 320/2/98 & VaV MŽP 320/1/99 VIP/ČEÚ/CityPlan)
- 2002-2004: implementace ExternE v ČR
  - **VaV MŽP VaV/320/1/03** “External costs of electricity and heat production in the Czech Republic and methods of their internalisation”
  - **ExternE-Pol** “Externalities of Energy: Extension of accounting framework and Policy Applications”
  - **SusTolls** „Tools for sustainability: Development and application of an integrated framework“
- Výzkum COŽP UK zaměřen na:
  - 👍 monetární valuace
  - 👍 kvantifikace pomocí softwarových modelů (EcoSense, RiskPoll)
  - 👍 metody internalizace

  - 👎 *rozptylové modely*
  - 👎 *epidemiologie a toxikologie („dose-response“, „concentration-response“)*

METODOLOGIE

- Inter- (trans-) disciplinární přístup
- analýza dráhy dopadu (IPA) & posouzení životního cyklu (LCA)
- neoklasická ekonomie & ekonomie blahobytu
  - subjektivní teorie hodnoty
  - tržní ceny, WTP&WTA (CVM, HPM, TCM, AE)

DEFINICE EXTERNALIT

- Když subjekt tvoří náklady někomu jinému, a ty mu nejsou kompenzovány
- „...externí efekt existuje, jestliže hráčova (příjemcova) **užitková (nebo produkční) funkce** obsahuje reálnou proměnnou, jejíž současná hodnota závisí na chování jiného hráče (dodavatele), kteří efekt jeho chování nebere v úvahu v procesu rozhodování“

Verhoef (2002, str. 200)

- „...vyprodukován efekt **není zamyšleným výtvorem**, ale nezamyšleným nebo náhodným vedlejším produktem nějakých jiných legitimních aktivit“

Mishan (1971)

 ...ne každý dopad je externím nákladem

 ... peněžní efekty zprostředkované cenami nejsou externality

PROČ NÁS EXTERNALITY ZAJÍMAJÍ

- **Tržní selhání**, nesprávné cenové signály, neefektivita trhu
- **Náprava trhu („getting prices right“)**
  - Normativní regulace
    - Jsou limity nastaveny dostatečně vysoko nebo jsou příliš vysoké?
  - Korekční daně
    - výše relativních sazeb pro substituty (EDR)
  - Podpůrné mechanismy
    - jaká výše dotace je ekonomicky opodstatněná?
  - Emisní obchodování
    - Jaká je (ekonomicky) racionální výše emisního stropu pro obchodování?
  - Hodnocení projektů a koncepcí
    - CBA: srovnání vyvolaných nákladů a přínosů (v Kč)
    - Optimalita: jsou cíle politiky společensky žádoucí z ekonomického hlediska ?
- **Efektivní politika ve světě omezených zdrojů a prostředků**
  - priority politiky a parametre regulace

POZVÁNÍ NA DISKUSI

7. prosinec 2004, 9:00 – 13:00

UK rektorát, Ovocný trh 3-5, Malý sál 2. patro

Kulatý stůl k EDR (experti a odborníci)

1. Problematika nastavení sazeb (včetně diskuse výsledků a metod odhadu externích nákladů), metodologie výpočtu výnosů a odhady pro zpracované varianty EDR
2. Makroekonomické modelování dopadů EDR, dopady na sektory národního hospodářství a konkurenceschopnost
3. Sociální a distribuční dopady EDR

